

MEDYA TAKİP DOSYASI

10 Ekim 2024 Perşembe

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar:

Elektrik ve doğal gaz zam yapılmayacak

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, doğal gaz ve elektrikte desteğin bir süre daha devam edeceğini belirterek, "Elektrik ve doğal gaz bu yıl sonuna kadar zam yok" dedi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Bakanlıkta gazetecilerle bir araya gelerek enerji gündemine ilişkin açıklamalarda bulundu. İran-İsrail geriliminin arz güvenliğine etkilerine değinen Bayraktar, Türkiye'nin İran'la petrol ve petrol ürünü ticaretinin olmadığını ancak bu ülkeden yıllık 7-8 milyar metreküp doğal gaz tedarik ettiğini belirtti. Bayraktar, bu rakamın Türkiye'nin yıllık ihtiyacının yüzde 13-15'ine tekabül ettiğini dile getirerek, "Biz, kaynaklarımızı bir tek ülkeye, birkaç ülkeye bağlı değil de daha farklı kaynaklara yayabilmek adına önemli bir altyapı yatırımı yaptık" ifadelerini kullandı.

TÜRKİYE, GAZ İHTİYACININ YARISINI LNG OLARAK KARŞILAYABİLİR

Türkiye'nin doğal gazı, boru hattı dışında sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) şeklinde temin etmek için son yıllarda LNG ter-

minalleri ve yüzer LNG depolama ve yeniden gazlaştırma ünitelerini (FSRU) hayata geçirdiğine dikkati çeken Bayraktar, son dönemde yaptıkları uzun vadeli LNG tedariki anlaşmalarının da tedarik çeşitliliği stratejisinin parçası olduğunu vurguladı. Bayraktar, sözlerini şöyle sürdürdü: "Türkiye, gaz ihtiyacının rahatlıkla yarısını sıvılaştırılmış doğal gaz olarak gemilerle tedarik edilebilir. Dolayısıyla çeşitlendirmenin bir bacağı budur. Bir diğeri, depoların kabiliyetini, hacimlerini artırmak. Şu anda 5,8 milyar metreküplük bir depo kabiliyetimiz var. Kışa girerken bunları hızlı bir şekilde dolduruyoruz. Kışa dolu depolarla girmek istiyoruz. Hedefimiz, her yıl olduğu gibi bu sene de budur."

"FİYAT ARTIŞI ÖN GÖRMÜYÖRÜZ"

Bayraktar, Türkiye'de arz güvenliğini sağlamak için tedbir aldıklarının altını çizerek, "Fiyatlarla ala-

Alparslan Bayraktar

kali zaten ciddi bir desteğimiz var. Özellikle doğal gaz fiyatlarından bahsediyorum. Elektrik ve doğal gaz bu yıl sonuna kadar zam yok." açıklamasında bulundu. Doğal gaz ve elektrik konusunda destek gruplarını belirlemek için çalışmalar yürüttüklerini anlatan Bayraktar, şu bilgileri paylaştı: "Gerçekten ihtiyaç sahibi olacak grupların desteklenmesi, bu anlamda yüksek tüketimi olan grupların bu destek mekanizmalarından daha az istifade etmesi ya da istifade ettirilme-
çerisindeyiz. Yıl sonuna kadar fiyat artışı öngör-

yoruz. Bunları yaparken enflasyonu dikkate alarak hareket ediyoruz. 2025 yılı için özellikle evinde 400-500 kilovatsaat aylık tüketimi olan birisinin tüketiminin sebebi büyük oranda ya daha büyük evi olduğu için, belki elektrikli araç kullandığı için vesaire gibi şeylerdir. Bu tüketim gruplarının yüksek gelir grubunda olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla kim ne kadar para kazanıyor ona bakmıyoruz ama tüketimine bakacağız ve o tüketim grubunda Türkiye ortalamasının 2 katı üzerinde tüketimi olan tüketicilere diyeceğiz ki: 'Siz, bu işin bedelini ödeyin ki biz

doğru kesimleri destekleyelim ve onlara yeterince bütçe ayıralım'. Böyle bir çalışmayı yapıyoruz. Doğal gazda da biraz daha hassas bir çalışmaya ihtiyaç var çünkü doğa gazda Erzurum'daki bir metreküple Antalya'daki bin metreküp aynı değil Erzurum'da normal vatandaş bin metreküp kullanıyor işte 100 metrekare, 120 metrekare evi olan bir insan ama Antalya'da belki evi 500 metrekare de olsa yılda 500 metreküp tüketiyor. Dolayısıyla il bazlı ve iklim bazlı orada özel bir değerlendirmeye ihtiyaç var diye düşünüyoruz" değerlendirmesinde bulundu. »AA

Bakan Bayraktar, enerji altyapısının siber güvenliği için çok katmanlı çalışma yürütüldüğünü bildirdi

ANKARA (AA)- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından düzenlenen "Enerji Sektöründe Siber Savunma Simülasyonu Konferansı"ndaki konuşmasında, Türkiye'de ve dünyada hızla büyüyen yapay zeka ve büyük veri kaynaklı artan elektrik talebine göre planlarını şekillendirdiklerini kaydetti.

Bayraktar, geliştirilen yerli ve milli çözümlerle kritik altyapıları muhtemel siber risklerden korumak için çalışmaların çok katmanlı ve 7/24 esaslı olacak şekilde sürdürüldüğünü söyledi. Enerjide arz güvenliğinin bütün ülkelerin temel gündem maddesi olmaya devam ettiğini anımsatan Bayraktar, "Jeopolitik gelişmeler, küresel piyasalarda yaşanan sıkıntılar, artan sermaye maliyetleri, tedarik zinciri problemleri gibi temel belirsizlik ve risklerle karşı karşıya olan enerji sektörü için maalesef başka bazı tehdit alanları da söz konusu. Bunlardan biri fiziki tehditler. Bilhassa elektrik, doğal gaz ve petrol iletim şebekelerine yönelik saldırı riskleri. Bu hususta gerek oluşturduğumuz tesis güven-

lik standartlarıyla gerekse de kurduğumuz kameralı dijital izleme sistemler ve kontrollerle fiziksel anlamda hatlarımızın güvenliğini sağlamak için çalışıyoruz." diye konuştu. Bayraktar, enerji sektörü için bir diğer tehdit alanına da dikkati çekerek, "İkincisi ise belki de son yıllarda gelişen teknolojiyle daha da büyük bir risk haline gelen bugünkü toplantımızın da konusu olan siber riskler." ifadesini kullandı. Tüm dünyada siber güvenlik konusuna ciddi bütçe ayrıldığına işaret eden Bayraktar, bu yıl sonu itibarıyla siber suçların küresel maliyetinin yıllık 10 trilyon dolara ulaşacağını tahmin edildiğine işaret etti.

Bayraktar, yakın gelecekte siber tehditlere karşı siber savunmaya daha fazla önem verileceğine dikkati çekerek, "Ülkemiz, bulunduğu jeopolitik konumu, son 22 yılda ekonomideki büyümesi ve teknoloji alanında gerçekleştirdiği hamlelerle bölgesinde lider bir ülke olma yolunda emin adımlarla ilerliyor. Bilgi ve iletişim teknolojilerine de yansıyan bu ilerlememiz, ekonomik ve sosyal alanlarda kalkınmamızı daha da pekiştiriyor. Geliştirdiğimiz yerli ve milli çözümlerle enerji, sağlık, bankacılık, haberleşme gibi kritik altyapılarda karşı karşıya kalınması muhtemel siber risklerden korunmak için etkin adımlar atmaya devam ediyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Energy Ministry said to be planning major renewable auctions from 2025

» TÜRKİYE is set to restart renewable energy auctions next year, with plans to offer at least 2,000 megawatts (MW) of new capacity annually until 2035 to boost investment in the sector, a report said yesterday.

The Energy and Natural Resources Ministry will resume auctions for specially designated renewable energy zones, known by their Turkish acronym YEKA, the Bloomberg News reported, citing sources familiar with the matter.

The ministry is also said to be exploring strategies to push companies holding unused licenses for wind and solar projects to move forward with

construction.

This issue of unused licenses is limiting opportunities for new investors, Ufuk Alparslan, regional lead at energy research firm Ember, told Bloomberg.

He noted that limited grid capacity has turned some auctions into highly competitive races, with many projects still stuck in the planning phase.

Under the 2022-2035 National Energy Plan, Türkiye aims to add an average of about 5 gigawatts (GW) of renewable energy capacity a year, including 3.1 GW of solar power and 1.4 GW of wind energy.

ISTANBUL / DAILY SABAH

A view of the Kalyon Karapınar Solar Power Plant, Konya, central Türkiye, Sept. 5, 2024.

Yapı Kredi Step ile Sürdürülebilirlik Gündemi

İKLİM ZİRVESİ'NİN ANA BAŞLIĞI FİNANS

COP29'da başarı 4 temel alanda ilerlemeye bağlı

11-22 Kasım tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenecek olan COP29, "Finans COP'u" olarak anılıyor. Son 15 yıldır ilk kez, ülke temsilcileri yeni bir küresel iklim finansmanı hedefi belirlemek üzere bir araya gelecek.

**YAKIN PLAN
DİDEM ERYAR
ÖNLÜ**
d.den.eryar@nbe.com.tr

İklim kriziyle mücadelenin küresel düzeydeki tek resmi müzakere ve çözüm platformu olan COP29, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansı, 11-22 Kasım tarihlerinde Bakü'de düzenlenecek. Zirve, tüm dünya için somut adımlar atılmasına adanmış bir fırsat sunuyor.

Geçtiğimiz yıl Dubai'de gerçekleştirilen COP28'de iklim müzakerelerini; fosil yakıtların aşamalı olarak ortadan kaldırılması, yenilenebilir enerjinin üç katına çıkarılması ve enerji verimliliğinin iki katına çıkarılması gerektiği konusunda anlaşmaya vardılar.

COP29 ise "Finans COP'u" olarak anılmaya başlandı. Son 15 yıldır ilk kez, ülke temsilcileri yeni bir küresel iklim finansmanı hedefi belirlemek üzere bir araya gelecek.

Geçmişlikler, 2009 yılında, gelişmekte olan ülkelerin emisyonlarını azaltmalarına ve iklim krizinin etkilerine karşı direnç kazanmalarına yardımcı olmak üzere 2020 yılına kadar yıllık 100 milyar dolar sağlamayı kabul etmişlerdi. Fakat bu hedefe ulaşamadığı gibi, 100 milyar dolarlık bu bütçe de oldukça yetersiz kaldı.

COP29, bir finans zirvesi olmamanın yanı sıra, aynı zamanda ülkelerin daha iddialı emisyon azaltma hedefleri ortaya koymaları, uyum konusundaki eylemlerini güçlendirmeleri, önceki taahhütlerinde ilerleme kaydettiklerini göstermeleri açısından da önem taşıyor.

4

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN İHTYAÇLARINA YANIT VEREN YENİ BİR KÜRESEL İKLİM FİNANSMANI HEDEFİ

İklim finansmanı artmaya devam ediyor ancak diğer hala yeterli olmaktan uzak. Tahminler büyük ölçüde farklılık gösterse de çoğu gelişmekte olan ülkelerin kendi kaynaklarını kullandıktan sonra, uluslararası kaynaklardan iklim finansmanı için yılda 500 milyar ila 1 trilyon dolar ek kaynağa ihtiyaç duyacağını ortaya koyuyor. Bu da mevcut 100 milyar dolarlık taahhüden en az 5 kat anlamına geliyor.

COP29'da müzakerelerin sadece iklim finansmanının toplam miktarını önemli ölçüde artırmakla kalmayıp, aynı zamanda finansmanın sağlanacağı zaman dilimini ve koşulları; finansmanın neleri destekleyeceğini, en çok ihtiyaç duyulan ülkelere nasıl ulaşacağını ve tüm iklim finansmanının nasıl ölçüleceğini de belirleme aşısından çok önemli. Müzakerelerin çeşitli finansal araçların daha stratejik kullanımını, finansmana daha iyi erişimi, daha fazla finansal öngörülebilen ve sonuçlara odaklanma yoluyla sağlanan finansmanın kalitesini de artırmaya gerekiyor.

COP29'UN BAŞARILI SAYILABİLMESİ VE İLERLEME SAĞLANABİLMESİ İÇİN TEMEL KONULAR

1

DAHA GÜÇLÜ ULUSAL İKLİM TAHAHHÜTLERİ

Ülkeler Paris Anlaşması kapsamında her beş yılda bir daha güçlü ulusal iklim taahhütleri (Ulusal Katılı Beyanları/ NDC) sunmayı kabul ettiler. Bir sonraki tur, Şubat 2025'te gerçekleştirilecek. Bu da Bakü'deki BM zirvesini, yeni nesil NDC'lerin neyi hedeflemesi gerektiğine dair net beklentiler belirlemek için son büyük fırsat haline getiriyor.

2

ŞEHİRLERİN, ENERJİ, GIDA VE ORMANLAR KONUSUNDA VERİLEN MEVCUT TAHAHHÜTLER DOĞRULTUSUNDA İLERLEMESİ

COP28 sonucunda; fosil yakıtlardan uzaklaşma, yenilenebilir enerjiyi üç katına çıkarma, enerji verimliliğini iki katına çıkarma, dirençli gıda sistemleri oluşturma ve düşük karbonlu ulaşım hızlandırma gibi küresel taahhütler verildi. COP29'da ülkelerin bu hedefler doğrultusunda ilerleme kaydetme konusunda kendilerini somutlaştırmaları gerekiyor. COP29'da, ülkelerin bu hedeflere ulaşmak için atacakları somut adımları açıklayarak taahhütlerinin arkasında durmaları aynı sıra şimdiye kadar kaydedtikleri ilerleme hakkında veri ve bilgi sağlamaları önemli.

3

KAYIP VE ZARARIN FİNANSE EDİLMESİ VE KARŞILANMASI İÇİN NET BİR SÜRECİN SAĞLANMASI

Yıllar süren yoğun görüşmelerin ardından Dubai'de düzenlenen COP28 zirvesinde, Kayıp ve Zarar Fonu'nun tam olarak faaliyete geçmesi konusunda anlaşmaya varıldı. Bu fon, iklimin ülkelerin iklim krizinin, insanların uyum sağlayabileceklerini ötesine geçen etkileriyle başa çıkamalarına yardımcı olmak üzere tasarlandı. Dünya Bankası fona ev sahipliği yapacak, bir kurul ise fonun politikalarını ve yönetimini belirleyecek. Liderlerin COP29'da "Kayıp ve Zararlar Müdahale Fonu"na yönelik mali taahhütlerini artırmaları gerekiyor. Ülkelerin ayrıca, gelişmekte olan ülkelere kayıp ve hasarı mücadelede teknik yardım sağlamayı amaçlayan Santiago Ağı'na da finansman sağlaması önem taşıyor.

Güneş enerjisinde kapasite büyüyor

Enerji dışı önce kuruluşu Ember'in son raporu, küresel güneş enerjisi kurulumlarının tahminleri aşacağını ve 2024 yılı sonuna kadar 538 gigawatt (GW) yeni kapasite eklenmesinin beklendiğini ortaya koyuyor. Bu, bir önceki yıla kıyasla yüzde 29'luk bir artış anlamına geliyor.

Rapor, 2024 yılında güneş enerjisi kapasitesine yapılacak ilavelerin, 2010 yılından bu yana kümülere enerjisi kapasitesindeki küresel artışın tamamını (540 gigawatt) aşacağını ortaya koyuyor.

Dünyanın en büyük güneş enerjisi pazarları da etkileyecek bir biçimde

gösteriyor. Ember, Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan, Almanya ve Brezilya'nın 2024 yılında küresel güneş enerjisi kapasite artışlarının yüzde 75'ini oluşturacağını tahmin ediyor.

Çin, yılın ikinci ayında Ocak-Temmuz 2023'ün önemine kıyasla yüzde 28 oranında artan güneş enerjisi kapasitesini kurulumlarıyla dinamik güneş enerjisi lideri olmaya devam ediyor. Bu hızla giderse Çin'in 2024 yılında 334 gigawatt güneş enerjisi kapasitesi kurarak küresel kapasite artışının yüzde 56'sını oluşturması bekleniyor.

Rüzgar enerjisi hakkında 10 çarpıcı bilgi

Avrupa Rüzgar Enerjisi Birliği WindEurope analizi, rüzgar enerjisinin yarattığı istihdam ve ekonomik hareketliliğe dair önemli veriler içeriyor:

- 1 Avrupa'da bir yeni rüzgar türbini 16 milyon euro değerinde ekonomik hareketlilik yaratıyor.
- 2 Rüzgar enerjisi sektörü Avrupa Birliği ülkelerinde geçen yıl 52 milyar Euro'luk Gayri Safi Yurt İçi Hasıla yarattı.
- 3 Türkiye'nin de dahil olduğu Avrupa ülkelerinde 250 den fazla rüzgar enerjisi ekipmanı üreten fabrika bulunuyor.
- 4 Bu fabrikalarla beraber rüzgar sektörü bölgede mevcutta 350 bin kişilik

istihdam yaratırken, 2030'da bu sayının 560 bine ulaşacağı hesaplanıyor.

- 5 Bir rüzgar türbininin yüzde 72'si pelikten, yüzde 13'ü demir ya da dökme demirden, yüzde 11'i reçine, elyaf ya da plastikten, yüzde 2'si yakımsız alüminyum ve yüzde 1'i bakırdan oluşuyor. Bir türbin yüzde 90'a varan oranda geri dönüştürülebilir.
- 6 Rüzgar türbinlerinin verimliliği arttıkça kullanılan malzeme ve rüzgar türbini sayısı azalırken, kapasitesi artan türbinlerin veyette elektrik de artıyor.
- 7 Avrupa genelinde 103 bin 370 karasal rüzgar türbini, 3 bin 600 denizüstü rüzgar türbini ve 30 yüzer rüzgar

türbini bulunuyor.

- 8 Türkiye'nin dahil olduğu Avrupa bölgesinde 2032'te elektrik tüketime için yüzde 19'u rüzgar enerjisinden karşılacak. Rüzgar enerjisi yüzde 29'luk fosil yakıtlar ve yüzde 23'lük nükleer enerjinin ardından üçüncü sırada yer alacak.
- 9 Kuzey Avrupa'da karasal rüzgar enerjisinin kurulum maliyetleri megawatt saat başında 44 ila 66 euro arasında değişirken, deniz üstü rüzgar enerjisi ise 60 ila 106 euro'ya ulaşıyor.
- 10 AB'de rüzgar enerjisi 100 milyon euro'luk fosil kaynak ihtiyacını önlerken, 2030'da bunun 200 milyara çıkacağı hesaplanıyor.